

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Præeminentiis & Præcedentiis

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. XXII. Calaritana Fvnervm. An Capitulo Cathedralis interveniente in funere, quod celebratur in Ecclesia Regularium, præeminentia faciendi officium pertineat ad Prælatum Regularem in propria ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

servitium præstant, & tunc quia intervenire dicuntur jure singulari, non autem Capitulari, Parochus habet consuetas præeminentias supra omnes.

Nullius autem momenti in proposito videbatur pulsatio campanæ, invitatio Capituli, & nuncupatio funeris Capitularis, quoniam isti videntur actus merè ceremoniales, inducentes aliquam majorem honorificentiam speciem, discretivè à funeribus simplicibus, nullatenus verò, nec de jure, nec defacto exinde inferri potest ad effectum controversiæ.

Rta controversia inter Capitulum Ecclesiæ Metropolitanæ Calaritanæ, & Regulares illius Civitatis, An in pompis & solemnibus funeribus, quæ ultra reliquum clerum sæcularem & regularem, celebrantur etiam cum interventu Capituli in Ecclesiis Regularium, præeminentia faciendi officium spectaret ad primam Dignitatem seu Canonicum digniorem, ut hætenus observari consueverat, vel potius ad Prælatum Regularem ipsius Ecclesiæ, juxta ipsorum Regularium præensionem noviter excitatam; Et re delata ad Sac. Congregationem Episcoporum & Regularium, hæc rescriptum pro Prælato Regulari, nisi ex parte Capituli doceretur de consuetudine immemorabili, ad quam proinde justificandam obtentis litteris remissorialibus, earumque vigore factis probationibus ad Curam transmissis, denudè assumpta fuit disputatio in eadem Sac. Congregatione, super hujusmodi probationum relevantia, an scilicet constaret de requisitis immemorabilis desumptis ex vulgari glossa in cap. i. de prescrip. in sexto; Et propolita causa proponente Cardinali Franciotto, ob aliquam votorum discrepantiam, nulla capta fuit resolutio, incertumque remanet, an illa ulteriorem progressum habuerit, cum amplius actum non audierim, vel quia fuerit concordata, vel quia mutaverit defensores.

In hac ultima disputatione, inspectio erat potius facti quàm juris, super dicto scilicet testium, & an exactè concluderent dicta requisita non de facili in processibus, quæ fiunt in partibus benè concludi solita, juxta illum rigorem, quem tenet Rota & Curia, ut docet praxis in materia decimatoria, in qua frequentius quàm in aliis, vel occasione exemptionis Regularium, vel occasione activi juris decimandi possessi per aliquos sæculares, de hac immemorabili agi contingit, ut patet ex tot decisionibus Toletan. & Hispalen. ac aliis, & habetur præsertim actum sub. tit. de decimis in Hispalen. decimarum S. Pontii, & in Taurinen. decimarum & in aliis.

Scribens autem pro Capitulo, reflectendo etiam ad veritatem, pro meo judicio (quod tamen potius fallax proteitabar comparative ad illud tanti tribunalis,) aliquam concipiebam admirationem, quod adeò mordicus & rigorosè super hujusmodi probatione insisteretur, quoniam pro mea sententia, etiam ex sola juris dispositione, hujusmodi præeminentia debita videtur Capitulo, ejusque digniori, Vel saltem quod id esset in jure dubium, itaut qualis qualis observantia etiam decennalis sufficeret, tanquàm interpretativa magis quàm præscriptiva, juxta vulgarem & quotidianam distinctionem, de qua apud Barbof. in l. post dotem num. 47. ff. solut. matrim. dec. 319. & 351. par. 6. rec. & sæpissime, quia nil fortè in Curia frequentius, Ac etiam quia cum in jure hic punctus specialis non reperitur expressè decisis, debeat sufficere decennalis, utpotè magis præter quàm contrarius; Sive ad summum, quod tanquam in consuetudine simpliciter contra jus sufficeret quadragenaria, non autem quod requireretur rigorosa immemorabilis, quæ æquipollens privilegio Apollonio consideratur in iis, quibus jus vehementer resistit, cum hujusmodi vehementem resistantiam in proposito non dignoscere.

G 3

Licet

CALARITANA
FUNERVM
PRO
CAPITULO ECCLESIE METROPOLITANÆ
CUM
REGULARIBUS.

Causa disputata in Sacra Congregatione Episcoporum, & Regularium, resolutus ut infra.

An Capitulo Cathedralis interveniente in funere, quod celebratur in Ecclesia Regularium, præeminentia faciendi officium pertineat ad Prælatum Regularem in propria Ecclesia, vel potius ad digniorem de Capitulo.

SUMMARIUM.

- 1 Acti series.
 - 2 Resolutio Sac. Congregationis.
 - 3 De probatione immemorabilis, quod sit difficultis, & qua occasione de illa frequentius agatur.
 - 4 De differentia inter observantiam interpretativam vel prescriptivam, & quando una vel altera sufficiat.
 - 5 In funeribus in Ecclesia Regulari officium est celebrandum à Prælato Regulari, non à parochio, & de ratione.
 - 6 Secus ubi intervenit Capitulum Cathedralis, & de ratione.
 - 7 Quod Capitulum Cathedralitatis etiam in Ecclesiis Regularium habeat aliquam jurisdictionem & superioritatem.
 - 8 Ubi Episcopus intervenit in Ecclesia Regularium, ipse privativè ad Prælatum regularem habet præeminentias.
 - 9 Capitulum Cathedralis præcedit capitulum Collegiata, vel Prælatum seu Rectorem in propria Ecclesia.
 - 10 Declarantur resolutiones Sac. Congregationis edita favore Regularium contra Capitulum Cathedralis.
- Card. de Luca de jurisdic. &c. & præeminent.

Licet enim ita pluries censuerit Sac. Congregatio Rituum, juxta plures declarationes in magna parte relatas per *Barbos.* de Parochopar. 3. cap. 26. n. 81. *enm sequen.* ut scilicet, non docto de immemorabilis hujusmodi praeminentia competat Praelato Regulari in propria Ecclesia, utque hoc jure passim vivatur, ut etiam pro certo habitum fuit per Rotam in *Romana jurium funeralium coram Zarata deesf.* 348. par. 11. *rec.* de qua causa habetur actum sub eadem intitulatione in *iii. de Parochis.*, ubi de aliquibus controversiis super hujusmodi juribus parochialibus inter Parochos & Regulares; Nihilominus hujusmodi declarationes prodierunt cum parochis, seu Capitulis Collegiatarum, aliisque inferioribus Praelatis, quorum respectu id rectè procedit, quia in Ecclesia Regularium parochus nullum jus habet, nullamque jurisdictionem, nec acti-lem, nec habitua-lem, itaut ille extrà propriam parochiam, propriumque territorium existere dicatur, & consequenter positiva juris resistèntia adesse videtur, ut privatus in aliena domo privativè ad proprium dominum seu Praelatum jus dicere, seu praeminentiam habere debeat.

Secus autem dicendum est in Capitulo Cathedralis, quoniam juxta ea, quae frequenter habentur *hoc eod. tit.* & in altero de jurisdictione, atque occasione assistentiæ juris, quam Capitulum habet in perceptione decimarum in illis diocesisibus, in quibus parochiz non sunt distinctæ, habetur frequentissimè in tot *Toletanis.* & *Hispalen.* ac aliis decisionibus in materia decimatoria editis; Capitulum constituit cum Episcopo unum & idem corpus Ecclesiæ Cathedralis representativum, ejus jurisdictionis, & praeminentiarum actuale exercitium residet penes Episcopum tanquam caput, habitualiter verò est etiam penes Capitulum, quod Sede vacante, seu aliàs absente, vel impedito Episcopo, ex quodam jure non decrescendi, tam in jurisdictionalibus, quam in praeminentialibus exercitium quoque habet, ut praesertim ponderatur in *Parmen precedentia.* & in *Majoricen. praeminentiarum hoc eod. tit. disc.* 19. & 20.

Quo posito sequitur, quod Capitulum etiam in Ecclesiis Regularium in Civitate vel diocesi existentium, quamvis exemptis, quoties in eis non concurrat vera qualitas *Nullius*, & territorii separati, est superior, atque habet jurisdictionem, tam in Ecclesia, quam cum personis, nedum habitua-lem & nativam ex eo, quod Monachi & Regulares de jure, circumscriptis privilegiis subiecti sunt loci Ordinario, exiis quae habentur in *Romana jurisdictionis, seu tituli Cardinalium disc.* 34. & frequenter in aliis *sub tit. de jurisdictione.* Sed etiam actualem exercibilem Sede vacante, seu aliàs absente, & impedito Episcopo in plerisque casibus, in quibus etiam hodie Regulares, exemptione non obstante, loci Ordinario subjacent ex collectis per *Barbos.* de Episcopo alleg. 105. & habetur in *Mediolanen. interdicti disc.* 30. & in aliis *eod. tit. de jurisdictione.*

Vnde propterea, Episcopo interveniente in Ecclesia Regularium receptum est, ad ipsam spectare praeminentiam habendi thronum erectum, benedicendi populum, aliosque praeminentiales actus faciendi, privativè ad proprium Praelatum regularem, non obstante exemptione, quae tanquam dativa & accidentalis non tollit praeminentialia adhuc durantia tanquam reliquias primæ Dignitatis & superioritatis, *Felsin. in cap. cum non liceat num.*

2. *de rescriptis.* cum quo cæteri pertransseunt collecti per *Gratian. discept.* 111. num. 11. *cum sequen. dec.* 111. num. 8. *cum sequen. par. 5. rec. repetit. post Tamburin. de jur. Abb. num. 3. decis.* 113. & habetur in allegata *Mediolanen. disc.* 30. & frequenter in aliis *disc. de jurisdictione.*

Atque absontum videtur, ut melioris conditionis esse debeat Conventus Regularium cum suo Priore circa praeminentialia, quam sit Capitulum Ecclesiæ Collegiatae secularis cum ejus Praelato, cum regulariter clerici seculares praecedant Regulares, majoresque habeant praeminentias; Ideoque cum certum sit, quod quando Capitulum Cathedralis Collegiatim, seu Capitulariter intervenit, praecedit Capitulum Collegiatae, ac parochum, & quemcumque alium Praelatum, & Rectorem quamvis qualificatum in propria Ecclesia, ut habetur in *Ampurien. & Cruiaten. precedentia hoc eod. tit. disc.* 17. & in decisionibus in ea causa editis, ac etiam in *Parmen. funerum disc. precedentia*; Hinc proinde non videtur, cui fundamento innixa sit hæc opinio favore Regularium, in concursu Capituli Cathedralis, etiam in mero puncto juris, & seclusa quacumque observantia, multò magis ista accedente.

Difficultatem facere videtur, quod inter dictas resolutiones Sac. Congregationis Rituum relatas per *Barbosam ubi supra.* & alios, adesset una *Andrien.* emanata cum eo Capitulo Cathedralis; Verum in hoc advertendum consistere æquivocum causatum ab illo pragmatico abusu à me aded declamato, simpliciter intelligendi in decisionibus vel auctoritatibus, non examinando circumstantias casuum, in quibus illæ prodierunt; In dicta enim Civitate, quamvis satis numerosum habente populum, in duabus tantum Ecclesiis promiscuè, & absque terminorum distinctione exerceret cura animarum, in Cathedrali scilicet, & in Collegiata S. Nicolai, quarum Capitula, nullo designato parochio particulari, istius personam gerunt, unde propterea etiam in simplicibus, & non solemnibus funeribus aliisque functionibus more parochialibus, Capitulum Cathedralis, vel totum vel pro parte intervenire solet, potius tanquam explicans partes parochi, potissimè quia illa videtur quædam potius abusiva Cathedralis, seu abusivum Capitulum, dum præter aliarum Cathedralium usum & naturam, nullos habet Canonicos, vel beneficiatos in titulum provideri solitos, sed exceptis quatuor Dignitatibus, tanquam simplex Ecclesia receptitia non numerata constituitur ex omnibus presbyteris & clericis nationalibus ejus servitio adscriptis; Ideoque istud exemplum adaptabile non videtur huic casui vel similibus, quando scilicet Capitulum Cathedralis, magnam in loco faciens figuram discretivè ad reliquum clerum, intervenit tanquam in funere solemnem, & in functione quodammodo Pontificali seu primaria, juxta id quod (retenta debita proportione) practicum in cappellis & functionibus Cardinalitatis discretivè ad alias functiones, quæ sine intervenitu Sac. Collegii in Urbe fiunt; Ideoque in hac parte non potui captivare intellectum in obsequium hujusmodi resolutionum, rectè procedentium cum parochis, aliisque Capitulis & Praelatis, non autem cum illo Cathedralis, quando solemniter intervenit in figura Capituli, non autem in illa parochi, juxta casum in quo in dicta *Andrien.*